

V Ě S T N Í K

FEDERÁLNÍHO MINISTERSTVA VNITRA

ROČNÍK 1976 V Praze dne 30. dubna 1976 ČÁSTKA 15

OBSAH

Část I 15. Nařízení ministra vnitra ČSSR ze dne 30. dubna 1976, kterým se vydává „Cvičební řád pořádkových jednotek Sboru národní bezpečnosti a povelová technika při služebních zákrocích pod jednotným velením“

MUZEUM POLICIE ČR

PRAHA 1976

ČÁST I

15

Nařízení ministra vnitra ČSSR ze dne 30. dubna 1976,

kterým se vydává „Cvičební řád pořádkových jednotek Sboru národní bezpečnosti a povelová technika při služebních zákrocích pod jednotným velením“

K ujednocení výcviku pořádkových jednotek Sboru národní bezpečnosti a povelové techniky při služebních zákrocích pod jednotným velením, v dohodě s ministrem vnitra ČSR a ministrem vnitra SSR

v y d á v á m

v příloze „Cvičební řád pořádkových jednotek Sboru národní bezpečnosti a povelovou techniku při služebních zákrocích pod jednotným velením“ a současně stanovím:

Čl. 1

Cvičební řád pořádkových jednotek Sboru národní bezpečnosti a povelová technika při služebních zákrocích pod jednotným velením upravuje výcvik pořádkových jednotek Sboru národní bezpečnosti a povelovou techniku při služebních zákrocích a pořádkově bezpečnostních akcích pod jednotným velením.

Čl. 2

Pořadová příprava ve Sboru národní bezpečnosti včetně povelové techniky, tvarů a sestav se řídí Cvičebním řádem ozbrojených sil Československé socialistické republiky.

1

Čl. 3

Cvičebním řádem pořádkových jednotek Sboru národní bezpečnosti a povelovou technikou při služebních zákrocích pod jednotným velením se řídí také jednotky vojsk ministerstva vnitra, Lidových milicí a Sborů nápravné výchovy určené pro plnění úkolů Sboru národní bezpečnosti za mimořádných bezpečnostních opatření.

Čl. 4

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 1976.

Čj. VB/F-20/P-1976

Ministr vnitra ČSSR:

doc. PhDr. Jaromír OBZINA, CSc., v. r.

Příloha k NMV ČSSR č. 15/1976

Cvičební řád

pořádkových jednotek Sboru národní bezpečnosti a povelová technika při služebních zákrocích pod jednotným velením

Při výcviku pořádkových jednotek Sboru národní bezpečnosti (dále jen „pořádková jednotka“) se nacvičují služební postoj příslušníka Sboru národní bezpečnosti (dále jen „příslušník“) a jeho výcvik s přidělenými prostředky, zaujímání tvarů a sestav pořádkové jednotky a povelová technika pro služební zákroky a pořádkově bezpečnostní akce pod jednotným velením (dále jen „zákroky“).

I

POŘADOVÝ VÝCVIK JEDNOTLIVCE

Služební postoj

1. Při provádění zákroků v pořádkové jednotce zaujímají příslušníci „služební postoj“ [viz obr. č. 1 a 2].
2. Příslušník zaujímá „služební postoj“ ze „základního postoje“ na povel: „SLUŽEBNÍ POSTOJ - ZAUJMOUT!“. Na tento povel provede příslušník útok levou nohou o 30 až 35 cm [vzdálenost pat], špičky mírně rozevřeny. Paže jsou volně založeny za zády. Levá ruka svírá pravé zápěstí.

Cviky s obuškem

3. Příslušník má obušek zavěšený na závěsném poutku na levé straně opasku.
4. Na povel: „OBUŠEK - PŘIPRAVIT!“ uchopí příslušník na první dobu obušek levou rukou a pravou uvolní obušek ze závěsného poutka. Na druhou dobu navlékne řemínek obušku na pravé zápěstí a uchopí držadlo obušku. Na třetí dobu spus-

2

3

tí ruku s obuškem volně podél těla. Obušek směřuje kolmo k zemi (viz obr. č. 3).

5. Obušek se použije na povel: „**OBUŠEK - POUŽÍTI**“. Na povel: „**OBUŠEK - UKONČITI**“ zaujme příslušník postoj podle bodu 4.

6. Na povel: „**OBUŠEK K VYTLAČOVÁNÍ - PŘIPRAVITI**“ se provede cvik podle bodu 4. Na čtvrtou dobu příslušník předpaží (paže má v loktech mírně pokrčené), obušek v pravé ruce směřuje kolmo vzhůru. Na pátou dobu otočí zápěstí dlaněmi dolů (obušek je ve vodorovné poloze) a pevně uchopí obušek i levou rukou na jeho konci (viz obr. č. 4 a 5).

7. Na povel: „**K VYTLAČOVÁNÍ DAVU - VPŘEDI**“ se provádí vytlačování davu z určených míst. Vytlačování se ukončí na povel: „**VYTLAČOVÁNÍ - UKONČITI**“. Na tento povel uvolní příslušník držení obušku levou rukou a připaží.

8. Na povel: „**OBUŠEK - ZAVĚSITI**“ uvolní příslušník řemínek z pravého zápěstí, zavěsí obušek na závěsné poutko a zaujme „služební postoj“.

9. Má-li mít příslušník při zaujímání „služebního postoje“ obušek v ruce (za zády) provede tak na povel: „**SLUŽEBNÍ POSTOJ S OBUŠKEM - ZAUJMOUTI**“. Na tento povel provede příslušník úkony stanovené na první dvě doby podle bodu 4. Na třetí dobu založí ruce za záda (obušek ponechá zavěšený na pravém zápěstí — viz obr. č. 6).

Cviky s KASRem

10. KASR má příslušník v pravé náprsní kapse blůzy služebního stejnokroje. Nastupuje-li v plášti, má KASR v pravé náprsní kapse pláště.

11. Na povel: „**KASR - PŘIPRAVITI**“ vyjme příslušník levou rukou KASR a spustí ji podél těla.

12. KASR se používá na povel: „**SLZNÝ PLYN - POUŽÍTI**“ (před použitím slzných prostředků se provede nasazení ochranných brýlí).

13. Na povel: „**SLZNÝ PLYN - UKONČITI**“ zaujme příslušník postavení podle odstavce 2.

4

14. Na povel: „**KASR - ULOŽITI**“ vloží příslušník KASR do kapsy a zaujme „služební postoj“.

Cviky s ochrannými brýlemi

15. Ochranné brýle má příslušník v poloze „na krku“. Brýle si příslušník nasazuje na povel: „**BRÝLE - NASADITI**“ (viz obr. č. 7). Na povel: „**BRÝLE - ZPĚTI**“ si příslušník upraví brýle do polohy „na krku“.

Cviky s ochranným štítem

16. Příslušníci, kteří jsou vybaveni ochranným štítem, nastupují se štítem zavěšeným na předloktí levé ruky, která je volně spuštěna podél těla, a dlouhý obušek mají zavěšený na pravém zápěstí (viz obr. č. 8).

17. Na povel: „**SLUŽEBNÍ POSTOJ - ZAUJMOUTI**“ provede příslušník jen útok podle bodu 2.

18. Na povel: „**OCHRANNÝ ŠTÍT - PŘIPRAVITI**“ zvedne příslušník levou ruku se štítem tak, že předloktí je vodorovně, ve výši prsou (viz obr. č. 9).

19. Na povel: „**ŠTÍT - ZPĚTI**“ svěsí příslušník levou ruku se štítem volně podél těla a zaujme „služební postoj“ podle bodu 17.

20. Na povel: „**ŠTÍT - K NOZEI**“ sejme příslušník štít s předloktí levé ruky, štít opře o levou nohu a zaujme „služební postoj“. Na povel: „**ŠTÍT - UCHOPITI**“ navlékne příslušník štít na levou ruku.

Cviky se signální pistolí

21. Signální pistolí pro vystřelování slzných nábojů jsou vybaveni jen určeni příslušníci v pořádkové jednotce. Signální pistolí má příslušník v pouzdru na opasku na levé straně. Náboje má uloženy v brašničce upevněné za pistolí. Při střelbě signální pistolí musí mít příslušník na hlavě přílbu.

5

22. Na povel: „**SIGNÁLNÍ PISTOLÍ - PŘIPRAVITI**“ přidržuje příslušník levou rukou pouzdro pistole, pravou rukou odepne zapínání pouzdra. Signální pistolí pravou rukou vyjme z pouzdra a připaží. Hlaveň pistole směřuje dolů.

23. Na povel: „**SIGNÁLNÍ PISTOLÍ - NABÍJETI**“ otevře příslušník hlavě pistole a sklopí její ústovou část dolů, vloží náboj, uzavře hlavě a ruku s pistolí zvedne do výše ramen (pistole má šikmo vzhůru — viz obr. č. 10).

24. K vystřelení slzných nábojů se velí: „**SMĚR, ÚHEL, JEDEN NÁBOJ (dva ...) - PALI**“. Po výstřelu sklopí příslušník pistolí, vytáhne nábojnici a ruku s pistolí svěsí podél těla.

25. Střelba se ukončí na povel: „**PALBU - ZASTAVITI**“, „**NÁBOJ - SKRYJI**“, „**SIGNÁLNÍ PISTOLÍ - ULOŽITI**“.

Cviky se slznými ručními granáty

26. Ručními slznými granáty jsou vybaveni určeni příslušníci pořádkové jednotky, kteří je mají zavěšeny na opasku na levé straně (v počtu 3 až 5 — viz obr. č. 11).

27. Na povel: „**SLZNÉ GRANÁTY - PŘIPRAVITI**“ odepne příslušník granát od opasku a ruku s granátem svěsí podle těla.

28. Na povel: „**SMĚR, VZDÁLENOST - GRANÁTY!**“ vytrhne příslušník pojistku a podle daného povelu hodí granát.

Cviky se zbraní

29. K použití střelných zbraní proti davu (pěšimi jednotkami nebo z obrněných transportérů) se po předchozí výzvě velí: „**SAMOPALY (pušky, pistole) KE STŘELBE - PŘIPRAVITI**“, „**SAMOPALY (pušky, pistole) - NABÍJETI**“, „**SMĚR, KRÁTKOU DÁVKOU VÝSTRAŽNOU SALVU - PALI**“. Po opakované výzvě, která neměla účinku, se velí: „**SMĚR NA NOHY PRVNÍHO RADU JEDNU RÁNU - PALI**“.

30. K ukončení palby se velí: „**PALBU - ZASTAVITI**“ a podle situace se vydají povel k vyjmutí nábojů z nábojové komory a uložení zbraní.

6

II

TVARY A SESTAVY POŘÁDKOVÉ JEDNOTKY

31. Příslušníci pořádkové jednotky zaujímají tyto základní tvary:

- a/ kordón (jednoduchý, dvojitý);
- b/ dvoječelný kordón (jednoduchý, dvojitý);
- c/ vázaný kordón;
- d/ klín (jednoduchý, dvojitý).

32. Příslušníci zaujímají v kordónech a klínech vždy „služební postoj“. Výjimkou je zaujetí „základního postoje“ na povel velitele.

33. Kordón je tvar, ve kterém příslušníci stojí v řadu ve služebním postojí na dotyk vnější strany chodidel. V rozvětveném kordónu jsou vzdálenosti mezi příslušníky určeny rozkazem velitele (zpravidla od jednoho do deseti kroků).

34. Dvojitý kordón je tvořen dvěma za sebou stojícími kordóny. Příslušníci, kteří tvoří druhý kordón, stojí v mezích rozestupů příslušníků prvního kordónu (nejsou s nimi v zákrytu) — vlevo.

35. Dvoječelný jednoduchý kordón je tvořen dvěma kordóny otočenými k sobě zády (viz obr. č. 12).

36. Dvoječelný dvojitý kordón je tvořen dvěma dvojitými kordóny otočenými k sobě zády.

37. Vázaný kordón je tvar, ve kterém příslušníci stojí v řadu ve služebním postojí a drží se za opasky (viz obr. č. 13). Vázaný kordón může být dvojitý i trojitý.

38. Klín je tvar, ve kterém jsou příslušníci stupňovitě vlevo (na levém křídle) a stupňovitě vpravo (na pravém křídle), za příslušníkem, který tvoří čelo klínu. Příslušníci stojí za sebou na poloviční předpažení (na vzdálenost předloktí) a o útok vlevo (vpravo) — viz obr. č. 14.

39. Kordón může být podle situace tří, čtyř i víceřadý. Obdobně může být zesilován i klín.

7

Zaujímání tvarů na místě

40. Velíci se ujmá velení oslovením: „PORÁDKOVÁ JEDNOTKA - [první skupina, druhá četa, první rota] NA MŮJ PŮVĚL“. Na tento povel se všichni oslovení příslušníci obrátí čelem k velícímu.

41. Tvar kordónu zaujme skupina příslušníků, která je nastoupena v řadu (dvojřadu, trojřadu) na povel: „KORDÓN - UPRAVITÍ“. Na tento povel první řad (a třetí řad) úkrokem vlevo zaujme služební postoj a druhý řad dvěma úkroky vlevo zaujme postavení v mezerách mezi rozestupy příslušníků prvního řadu.

42. Dvojčelný jednoduchý kordón se zaujímá z dvojitého kordónu na povel: „DRUHÝ ŘAD ČELEM - VZADÍ“.

43. Dvojčelný dvojitý kordón se vytváří ze čtyřřadu na povely: „TŘETÍ A ČTVRTÝ ŘAD ČELEM - VZADÍ“, „KORDÓN - UPRAVITÍ“ nebo spojením dvou dvojčelných kordónů otočených zády k sobě.

44. Vázaný kordón (dvojitý) vytváří jednotka, která už je v kordónu nastoupena, na povel: „VÁZANÝ KORDÓN - UPRAVITÍ“. Na první dobu uchopí všichni příslušníci pravou rukou opasek svého souseda za jeho zády. Na druhou dobu uchopí levou rukou opasek svého souseda zleva. Levá ruka je podsunuta pod jeho pravou ruku.

45. Vázaný kordón se ruší na povel: „VÁZANÝ KORDÓN - ZRUŠITÍ“. Na tento povel pustí příslušníci opasky a zaujmou služební postoj.

46. Kordón nemusí vždy tvořit přímku, ale může být zaujat například podle okraje chodníku nebo silnice určené trasy. K zaujetí kordónu v těchto případech se velí: „V KORDÓN, PODEL CHODNÍKU, ČELEM DO ULICE OD ...“, „ROZESTUPY - NASTOUPITÍ“.

47. Tvar klínu zaujme skupina na povel: „SMĚR (určený směrník), V KLÍN, KRÍDLA V ŘADU (dvojřadu) - NASTOUPITÍ“. Příslušníci nastupují do tvaru podle bodu 38 a upravují nařízené rozestupy.

48. Pořádková jednotka, která je nastoupená v kordónu, zaujme tvar klínu na povel: „SMĚR (nebo určený směrník),

8

PRVÉ DRUŽSTVO, LEVÉ KRÍDLA, DRUHÉ DRUŽSTVO, PRAVÉ KRÍDLA V KLÍN - NASTOUPITÍ“. Na tento povel velitelé družstev (kordónu) odvedou na vyznačené povely svá družstva (kordóny) na určená místa.

Zaujímání tvarů za pochodu

49. Pořádková jednotka pochodující v zástupu přejde na povely: „ZASTAVIT - STÁTÍ“, „DO KORDÓNU VLEVO (vpravo) - VBOKÍ“, „SLUŽEBNÍ POSTOJ - ZAUJMOUTÍ“. Obdobně se zaujmají z dvojstupu dvojitý kordón a z trojstupu trojitý kordón.

50. Tvar kordónu kolmý na osu pochodujícího zástupu se zaujímá na povel: „NALEVO (nápravo - na osu) KORDÓN - UPRAVITÍ“. Příslušník v čele zástupu udělá ještě dva kroky, zastaví se a zaujme „služební postoj“. Další příslušník provede obrát, zaujme místo po levém (pravém) boku prvního příslušníka a zaujme „služební postoj“. Po dojití na úroveň provádějí tyto obraty všichni příslušníci. Má-li být kordón upraven na osu pochodujícího zástupu, zařazují se příslušníci střídavě na levou a pravou stranu kordónu.

51. Má-li být kordón kolmý na osu pochodu utvořen z jednotky, která je v dvojstupu, utvoří se tak, že první zástup od velitele zatáčí vlevo, druhý zástup vpravo a dále se postupuje podle bodu 50.

52. Je-li kordón podle bodu 46 zaujímán z pochodového tvaru, provede se tak na povel: „V KORDÓN PODEL CHODNÍKU, ČELEM DO ULICE, ROZESTUPY - NASTOUPITÍ“. Po dosažení stanoveného místa příslušník v čele zástupu odstoupí úkrokem a zaujme místo podle povelu. Další příslušníci po odpočítání rozestupů postupují obdobným způsobem.

53. Všechny druhy kordónu a klínu se přesunují na povel: „KORDÓN (klín), SMĚR, POCHODEM - VCHODÍ“ nebo poklusem na povel: „KORDÓN (klín), SMĚR, POKLUSEM - KLUSÍ“.

Zaujímání sestav s technickými prostředky

54. Kordón nebo klín může být kombinován nasazením

9

technických prostředků (např. obrněné transportéry, nákladní automobily, vrhače slzných granátů, vodní stříkače).

55. Zaujímají-li technické prostředky sestavy společně s příslušníky pořádkových jednotek, velí se technickým prostředkům zvlášť. Jejich součinnost koordinuje velitel.

56. Obrněné transportéry provádějí vytlačení nebo rozdělení davu na povely: „OBRNĚNÉ TRANSPORTÉRY V LINII, ROZESTUP, K VYTlačENÍ DAVU, POMALÝM CHODEM - VPŘEDÍ“ nebo „OBRNĚNÉ TRANSPORTÉRY, V ZÁSTUPU, VZDÁLENOST, K ROZDELENÍ DAVU POMALÝM CHODEM - VPŘEDÍ“.

57. Vodní stříkače zasahují na povel: „VODNÍ STŘÍKAČE NA ČÁRU - VPŘEDÍ“. Po zaujetí postavení následuje povel: „VODNÍ STŘÍKAČE SMĚR NEPŘÍMO - PROUDÍ“. Na tento povel poskytuje obsluha dav vrchním obloukem. Na povel: „VODNÍ STŘÍKAČE SMĚR, CÍL PŘÍMO - PROUDÍ“ míří obsluha proud vody na nohy prvního řadu. Na povel: „VODNÍ STŘÍKAČE VODU - ZASTAVITÍ“ se přerušuje používání vody.

58. Vrhače slzných granátů zasahují na povel: „VRHAČE SLZNÝCH GRANÁTŮ - PŘIPRAVITÍ“. Na tento povel odjít obsluha vrhač. Na povel: „VRHAČE SLZNÝCH GRANÁTŮ - NABÍJETÍ“ vloží obsluha slzné granáty do vystřelovače. Následuje povel: „VRHAČE SLZNÝCH GRANÁTŮ SMĚR, CÍL, ÚHEL (JEDEN (dva ...) GRANÁT (nebo salvou) - PALÍ“). Obsluha podle povelu nastaví vrhač a odpálí určený počet granátů. Na povel: „VRHAČE SLZNÝCH GRANÁTŮ PALBU - ZASTAVITÍ“ vyjma obsluha granáty z vrhače a zajistí ho.

59. K natažení (odstranění) drátěných zátarasů jsou předem určení příslušníci. Na povel: „DRÁTĚNÉ ZÁTARASY - PŘIPRAVITÍ“ vyběhnou příslušníci (vždy dva k jednomu drátěnému zátarasu) a připraví zátaras k roztažení (viz obr. č. 15). Na povel: „DRÁTĚNÉ ZÁTARASY (jednoduše, dvojitě, trojitě, na poschodí) OD ... DO ... - UPRAVITÍ“ natáhnou příslušníci zátarasy, zakotví je a spojí mezi sebou. Zátarasy se složí na povel: „DRÁTĚNÉ ZÁTARASY - SLOŽITÍ“.

10

III

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Družstva

60. Družstvo pro účely tohoto cvičebního řádu tvoří velitel a 5 až 9 příslušníků. Družstvo provádí výcvik jednotlivce a může zaujmát jen tvar jednoduchého kordónu.

Četa

61. Četa pro účely tohoto cvičebního řádu tvoří velitel a 3 až 4 družstva. Četa vytváří všechny tvary a sestavy stanovené tímto cvičebním řádem.

Rota

62. Rotu pro účely tohoto cvičebního řádu tvoří velitel roty (zástupce) a 3 až 4 čety. Rota vytváří všechny tvary a sestavy stanovené tímto cvičebním řádem.

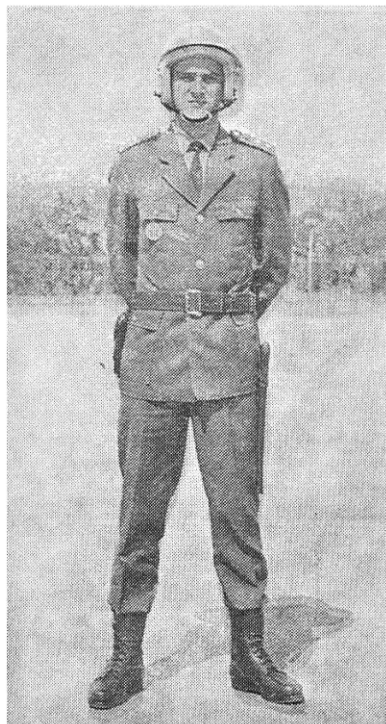
63. Kde se v tomto cvičebním řádu hovoří o skupinách, rozumějí se jimi organické části pořádkových jednotek (např. zásahové skupiny, skupiny pro uzavírání určených prostorů, skupiny psodůvů). Tyto skupiny se mohou vnitřně členit na družstva nebo čety.

64. Služební postoj a jednotlivé cviky, tvary a sestavy jsou znázorněny v obrazové části této přílohy.

MUZEUM POLICIE ČR

11

VYOBRAZENÍ SLUŽEBNÍHO POSTOJE
A JEDNOTLIVÝCH CVIKŮ, TVARŮ A SESTAV
PŘI SLUŽEBNÍCH ZÁKROCÍCH

Obr. č. 1

Obr. č. 2
(k bodu 1)

Obr. č. 3
(k bodu 4)

Obr. č. 4
(k bodu 6)

Obr. č. 5
(k bodu 6)

Obr. č. 6
(k bodu 9)

Obr. č. 7
(k bodu 15)

Obr. č. 8
(k bodu 16)

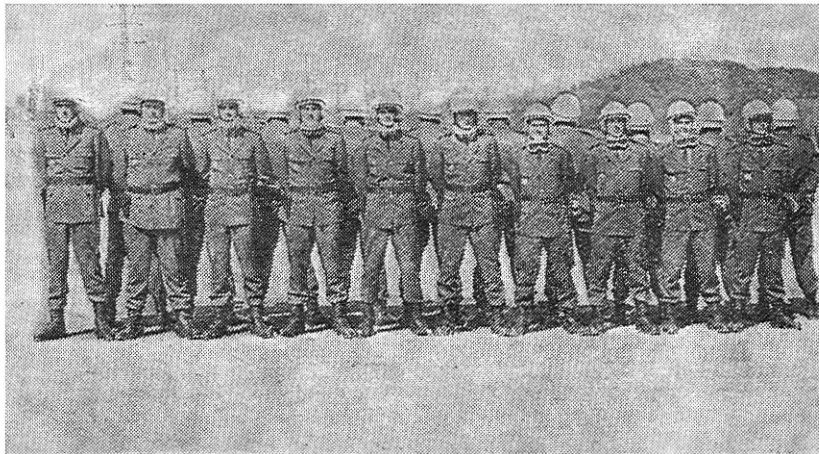
Obr. č. 9
[k bodu 18]

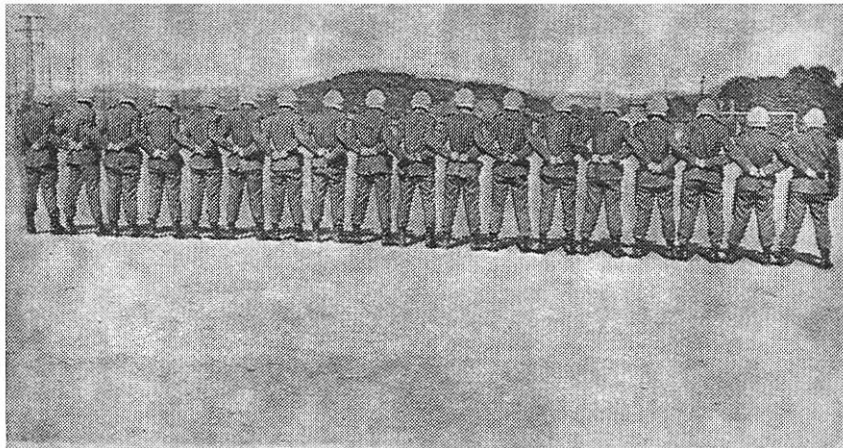
Obr. č. 10
[k bodu 23]

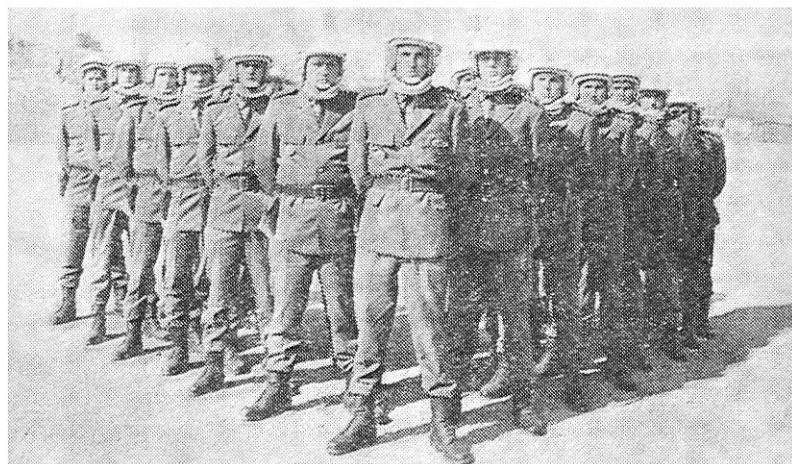
Obr. č. 11
[k bodu 26]

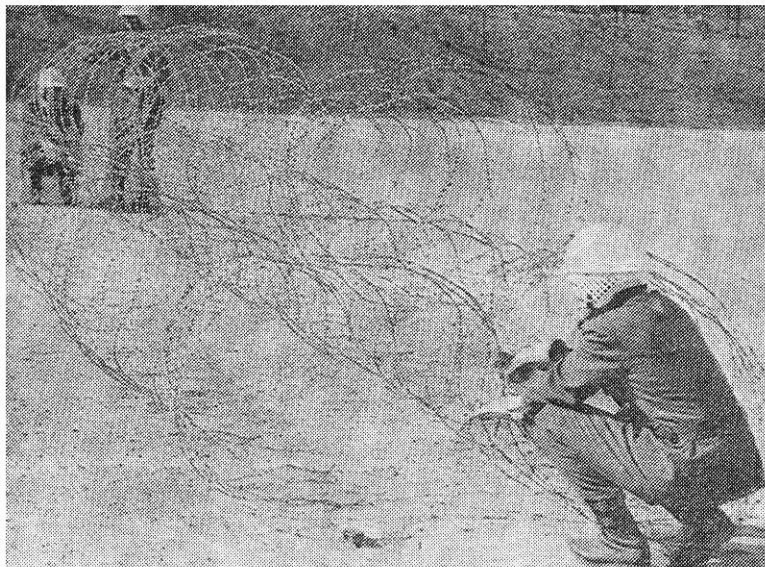
Obr. č. 12
(k bodu 35)

Obr. č. 13
(k bodu 37)

Obr. č. 14
(k bodu 38)

Obr. č. 15
{ k bodu 59 }

Poznámka:

Oproti vyobrazením došlo později u PJ SNB k určitým změnám:

- Bílý obušek dlouhý 62 cm byl používán i příslušníky PJ bez štítu (k obr. 1 – 7).
- K uložení slzotvorných granátů byly zavedeny kožené sumky na opasek (k obr. 11).